

**AUTISMENETWERK
ZUID-HOLLAND ZUID**

Handreiking Samen deskundig

ERVARINGS(~~DES~~)KUNDIGHEID

IN HET NETWERK

EN

IN DE AANGESLOTEN ORGANISATIES BIJ HET NETWERK

Autismenetwerk Zuid-Holland Zuid
2022

Inhoud

Inleiding.....	2
1. Visie.....	3
Convenant 2022-2024.....	3
2. Terminologie – Ervarings(des)kundigheid	4
3. Ervaringskundigheid in Autismenetwerk Zuid-Holland Zuid.....	6
3.1 Overzicht activiteiten in het netwerk	6
3.2 Meerwaarde voor de ervaringskundigen.....	7
3.3 Competenties ervaringskundige	7
3.4 Werving.....	7
3.5 Samenwerking coördinator en ervaringskundige	8
3.6 Vergoeding.....	8
3.7 Stappenplan vergoeding ervarings(des)kundigheid in het netwerk.....	9
3.8 Financiering - budget	9
3.9 Resultaten – meten inzet ervaringskundigheid	10
3.10 VOG.....	10
4. Ervaringsdeskundigheid in de organisaties.....	11
5. Mogelijkheden Scholing.....	12
6. Hoe ervarings(des)kundigen uitnodigen hun ervaringskennis in te zetten.....	14
7. Overige kennis, informatie en bronnen.....	15
Colofon.....	16
Bijlage 1 Checklist competenties ervaringskundige.....	17
Bijlage 2 Samenwerking en onderlinge verwachtingen coördinator en ervaringskundige.....	19
Bijlage 3 Overeenkomst inzet ervaringskundige vrijwilligers vergoeding	20
Bijlage 4 Uitkomsten inventarisatie bij aangesloten organisaties	22

Inleiding

In het autismenetwerk ZHZ is de inzet van ervarings(des)kundigheid niet meer weg denken. Bij alle activiteiten wordt besproken welke inzet nodig is en wie dit zou kunnen doen. Soms zijn we nog zoekende welke inzet mogelijk is en welke vergoeding daar passend bij is. En hoe neem je dit structureel op in de begroting van het autismenetwerk.

Ook vinden we het belangrijk om te weten hoe ervarings(des)kundigheid en ervaringswerkers een plek krijgen **in de aangesloten organisaties van het Autismenetwerk Zuid-Holland Zuid**. Een aantal jaren geleden is hier al kennis over gedeeld. Dit jaar hebben we geïnventariseerd welke kennis, beleid en welke inzet er is in de aangesloten organisaties.

Coalitie ‘Samen Deskundig’

In het autismenetwerk ZHZ werken we met coalities die zich verdiepen in een onderwerp en een product, visie en/of beleid ontwikkelen. De coalitie is gestart onder de naam ‘Ervaringsdeskundigheid’ en in de loop van de gesprekken is de naam gewijzigd naar ‘Samen deskundig’. Het gaat er uiteindelijk om dat we samen – *professionals, wetenschap en mensen met autisme* – deskundig zijn.

Hoe we dat gaan doen is uitgewerkt in deze handreiking.

Doel handreiking ‘Samen deskundig’

Deze versie van de handreiking 'Samen Deskundig' heeft vijf doelen:

1. Dezelfde taal spreken – visie op en uitleg begrip ervarings(des)kundigheid.
2. Inzichtelijk maken welke vormen van inzet in het autismenetwerk mogelijk zijn en hoe dit structureel (zowel inhoud als financiering) ingebed is.
3. Overzicht maken van aanwezig beleid en kennis bij de aangesloten organisatie
4. Mogelijkheden van scholing
5. Hoe ervarings(des)kundige uitnodigen hun ervaringskennis in te zetten.

De coalitieleden zijn:

Stefanie de Vries (Mama Vita – Ouderplatform ZHZ), Bertina Spelt (ASVZ), Caroline Lanser (MEE-Vivenz), Sylvia Kloppers (Autisme Experience), Jolijn Volk (Youz) en Nel Hofman (coördinator autismenetwerk ZHZ).

Proces ontwikkelen en vaststellen van deze handreiking:

- Voorbereiding en input door de coalitie in de periode juni 2021 – januari 2022
- Conceptversie is voorgelegd aan de sleutelfiguren van de aangesloten organisaties (december 2021)
- Input is verwerkt en op 26 januari 2022 heeft de coalitie de handreiking vastgesteld.
- Tot slot heeft de coalitie de ambitie uitgesproken om een vervolgstap te maken hoe ervaringsdeskundigen in organisaties te betrekken. Hoe pak je dat aan? Dus wordt vervolgd 😊

1. Visie

De visie van het autismenetwerk ZHZ op 'Samen deskundig' is:

Bij alle activiteiten van het autismenetwerk heeft ervaringskennis evenveel (of zelfs meer) waarde als professionele en wetenschappelijke kennis. Inzet van ervaringskundigheid¹ is in verschillende vormen en rollen mogelijk en wordt inhoudelijk en financieel gewaardeerd.

Ons motto

*“Het is niet de vraag **of** maar **hoe**
de ervaringskennis van mensen met autisme (of naasten van)
te betrekken
en in samenspraak te organiseren wat hiervoor nodig is”.*

Convenant 2022-2024

In het convenant autismenetwerk ZHZ 2022-2024 zijn de volgende teksten opgenomen over ervaringskennis en inzet ervaringsdeskundigen:

- *Kennis- en ervaringen delen tijdens (netwerk)bijeenkomsten bijdraagt aan de (des)kundigheid voor professionals en het vergroten/versterken van het netwerk van de professional;*
- *De drie belangrijke kennisbronnen - ervaringskennis, professionele kennis en wetenschappelijke kennis – hun waarde hebben.*
- *Organisaties faciliteren ervarings(des)kundigen en, passend bij beleid van de organisatie, vergoeden deze inzet.*

VN verdrag - Niet zonder ervaringsdeskundigen

Het VN-verdrag Handicap uitvoeren kan niet zonder ervaringsdeskundigen. Sterker nog de rijksoverheid, gemeenten, brancheorganisaties en ondernemingen moeten bij het uitvoeren van het VN-verdrag Handicap ervaringsdeskundigen betrekken.

Wat komt daarbij kijken? Hoe pak je dat als gemeente of organisatie aan? En hoe word je een goede ervaringsdeskundige?

Het Adviespunt Ervaringsdeskundigheid helpt ervaringsdeskundigen en organisaties verder bij het inzetten van ervaringsdeskundigheid en uitvoering van het VN-verdrag Handicap.

Bron: [Niets Over Ons Zonder Ons](#)

Niets Over Ons
Zonder Ons

¹ uitleg ervaringskundigheid zie hoofdstuk 2 terminologie

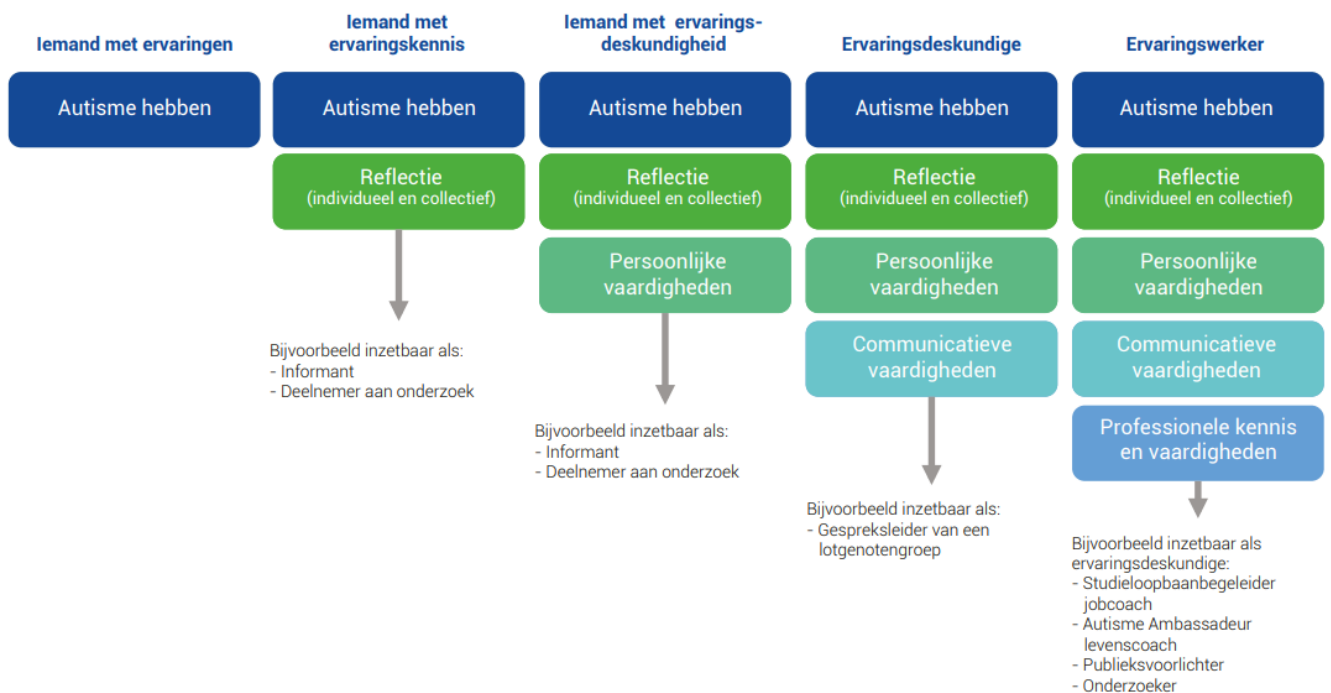
2. Terminologie – Ervarings(des)kundigheid

We hoeven niet helemaal bij nul te beginnen want er zijn diverse handreikingen en website in Nederland rondom dit onderwerp:

- **Autismenetwerk Nederland**
Samen met andere regionale autismenetwerken is er in 2020 een handreiking 'samenwerken met mensen met autisme' gemaakt. In deze handreiking staan adviezen en tips over de vormen van inzet en de wijze van financiering.
- **Vanuit Autisme Bekeken**
In de handreiking 'Inzet van ervaringsdeskundigheid autisme stimuleert participatie en verbetert kwaliteit van leven' (VAB oktober 2017) is ook bruikbare informatie te vinden over de meerwaarde van EVD en EVD in de praktijk. [VAB - Handreiking Ervaringsdeskundigheid 2017](#)
- Ook is inzet van ervaringsdeskundigheid, los van autisme, een actueel onderwerp. Ook deze bronnen zullen wij inzichtelijk maken en naar verwijzen. Bijvoorbeeld Movisie - [Startnotitie- Ervaringsdeskundigen-in-het-sociaal-domein.pdf \(movisie.nl\)](#)

Het Autismenetwerk Zuid-Holland Zuid neemt de terminologie over die genoemd is in de [VAB - Handreiking Ervaringsdeskundigheid](#). In deze handreiking zijn er vijf vormen beschreven.

Elke vorm heeft andere mogelijkheden voor inzetbaarheid.

Dezelfde taal spreken

De coalitie merkt in het gesprek over ervaringsdeskundigheid dat er steeds verwarring is over een functie die een ervaringsdeskundige vervult (bijv. psycholoog en ervaringsdeskundigen dus een opleiding heeft) en de inzet van mensen met autisme in verschillende activiteiten/rollen.

*Wij kiezen om te spreken over **ervaringskundigheid** en hier bewust het woordje 'des' weg te laten. Afhankelijk van de context spreken we dan over de vorm: functie in organisatie (dus opleiding gehad) of rol in activiteit.*

Movieis brengt het verschil van ervaringskennis tot ervaringswerker als volgt in beeld

Een ervaringsdeskundige is iemand die op basis van persoonlijke en collectieve ervaringskennis in staat is deze kennis, in welke vorm dan ook, door te geven aan anderen.

Illustratie is gebaseerd op Hilko Timmer, coördinator Bureau Herstel SBWU in: Van Erp e.a., *Basiscurriculum ervaringsdeskundigheid: bouwstenen voor onderwijs en opleidingen voor ervaringsdeskundigen*, Utrecht: Trimbos-instituut / Kenniscentrum Pirenos, 2015.

3. Ervaringskundigheid in Autismenetwerk Zuid-Holland Zuid

3.1 Overzicht activiteiten in het netwerk

Er bestaat een enorme variëteit aan ervaringskundigen, in allerlei verschillende contexten, waaronder de hulpverlening, beleid, zelforganisaties, onderwijs, onderzoek. Dit leidt soms tot verwarring. Ter verheldering onderscheiden we vijf rollen waarin ervaringskundigen nu actief zijn:

- ondersteuner,
- beleid beïnvloeden,
- deskundigheidsbevorderaar,
- onderzoeker
- initiator van vernieuwing.

Inzet in het autismenetwerk tot nu toe

Er zijn verschillende activiteiten, vormen en rollen waar inzet van ervarings(des)kundigheid binnen het autismenetwerk mogelijk is. De inzet die tot nu toe plaats vindt zie je in onderstaand overzicht

Activiteiten	Wat	Rollen
Sleutelfiguurbijeenkomst	Sleutelfiguren (3 naasten - 1 autisme)	Beleidsmatig
Stuurgroep (tot 2018)	Lid stuurgroep (1 naaste)	Beleidsmatig
Netwerkbijeenkomsten	Hoofdspreker	Uitvoering
	Spreker - Presentatie geven als onderdeel van bijeenkomst	Uitvoering
	Ervaringsverhaal – naast spreker een ervaringsverhaal ter illustratie van onderwerp	Uitvoering
	Dagvoorzitter	Uitvoering
	Lid van voorbereidingscommissie	Beleidsmatig
	Deelnemer	
Overig	Blog schrijven	Uitvoering
Coalities	Meedenken vanuit het perspectief mensen met autisme.	Beleidsmatig
Landelijk netwerk	Samen met coördinator deelnemer aan landelijk overleg met autismenetwerken en meedenken over beleid en faciliteren netwerken	Beleidsmatig

Andere mogelijk activiteiten

In andere regionale netwerken zijn er voorbeeld hoe ervaringskundigheid in te zetten:

- Persoon met autisme in de stuurgroep
- Reguliere werkzaamheden van de coördinator overnemen zoals webmaster, verslaglegging, nieuwsbrief.
- Voorlichting geven
- Samen met coördinator op bezoek bij convenantpartijen en/of stakeholders (gemeente)
- Lid van het adviesteam.

3.2 Meerwaarde voor de ervaringskundigen

Het inzetten van ervaringskundigheid kan voor ieder persoon een andere waardering hebben:

- (h)erkenning van jouw verhaal
- Voldoening ervaren een bijdrage te leveren aan het autismentwerk ZHZ (verbinden van ervaringskennis aan professionele en/of wetenschappelijke kennis)
- Invloed te hebben op beleid van het autismentwerk (onderwerpen jaarplan, bijdragen in coalities).
- Leren hoe de ervaring in te zetten en daarin te ontwikkelen
- Opdrachten voor jouw bedrijf (ZZP'er die van hun ervaringskundigheid een beroep hebben – trainer, spreker, dagvoorzitter)

3.3 Competenties ervaringskundige

In het al eerder genoemde rapport VAB zijn de competentie beschreven met daarbij een checklist.

In deze checklist is er ruimte om aan te geven of de persoon deze competenties heeft of hij/zij nog moet ontwikkelen. ([zie bijlage 1](#))

Het betreft de onderdelen:

- Persoonlijke vaardigheden
- Communicatieve vaardigheden
- Samenwerkingsvaardigheden
- Professionele kennis (dit verschilt per rol/functie)
- Professionele vaardigheden (dit verschilt per rol/functie)

3.4 Werving

De werving van ervaringskundigen in het autismentwerk gaat als volgt:

- Met betrokkenen van de activiteit wordt besproken welke ervaringskundige nodig is
- Bekeken wordt of betrokkenen iemand kennen
- Of de vraag wordt uitgezet wordt bij de sleutelfiguren.

Ook is het mogelijk dat een ervaringskundige graag iets met wil gaan doen:

- Hij/zij kan contact opnemen met de coördinator
- In een gesprek wordt besproken welke kundigheid hij/zij heeft en wat hij/zij graag zou willen doen
- Afhankelijk van dat gesprek wordt een passende activiteit in het netwerk gezocht of een oproep gedaan bij de sleutelfiguren wie kansen ziet om deze ervaringskennis in te zetten in de organisatie.

3.5 Samenwerking coördinator en ervaringskundige

Zodra er een ervaringskundige voor een bepaalde activiteit in het autismenetwerk is de samenwerking tussen de coördinator en de ervaringskundige van groot belang. Het is belangrijk om wederzijdse verwachting te bespreken en vast te leggen;

- De activiteit
- Wat wel en eventueel wat niet bij de activiteit hoort
- Wijze van overleg en evaluatie.

Hiervoor zijn een aantal zaken nodig van zowel de coördinator en de ervaringskundige. Uit ervaringen van coördinatoren en ervaringskundigen zijn diverse items gebundeld onder het motto 'elkaar verstaan'. [Zie bijlage 2](#)

3.6 Vergoeding

De vergoeding van inzet van ervaringskundigheid zijn er de volgende mogelijkheden:

- Geen
- Cadeaubon
- Vrijwilligersvergoeding op basis van vooraf opgestelde overeenkomst (zie bijlage voorbeeld)
- Uurtarief op basis van offerte
- Salaris

Toelichting vergoeding

Vergoeding	Rol - taak
Geen	<ul style="list-style-type: none"> - Ervaringskundige is in dienst, of krijgt een vergoeding, van de aangesloten organisaties. Deze inzet is (net als dat professional die ingezet worden voor het netwerk) In-kind². - Ervaringskundige geeft zelf aan geen vergoeding te willen = Omniet³
Cadeaubon	<ul style="list-style-type: none"> - Deelname aan panel - Eigen verhaal vertellen
Vrijwilligersvergoeding	<ul style="list-style-type: none"> - Spreker/co-spreker, trainer/co-trainer of een afgebakende taak (geen ZZP'er) op basis van vooraf opgestelde overeenkomst waarin wederzijdse verwachting rondom rol/taak zijn vastgelegd (zie bijlage 3)
Uurtarief	<ul style="list-style-type: none"> - Spreker/co-spreker, trainer/co-trainer <p>Dus een beroepsmatig (in dienst van of ZZP'er) spreker en/of trainer op basis van offerte</p>
Salaris	<ul style="list-style-type: none"> - Dit is (nog) niet van toepassing in het autismenetwerk maar stel dat de ervaringskundige (delen van) de functie van de coördinator uitvoert dan zal hij/zij salaris ontvangen in overeenstemming met de functie.

² In-kind = Bijdrage door één van de partners aan het project waarbij er geen financiële transactie plaats heeft tussen de desbetreffende partner en het autismenetwerk ZHZ.

³ Om-niet = bijdragen zonder tegenprestatie of betaling

3.7 Stappenplan vergoeding ervarings(des)kundigheid in het netwerk

Het volgende stappenplan is van belang om transparant en per situatie de vergoeding ervarings(des)kundigheid vast te stellen:

1. Aan de hand van 3.6 toelichting bij vergoeding vaststellen om welke rol/taak het gaat en welke vergoeding passend is.
2. Gaat het om eenmalige of structurele inzet?
3. Bovenstaande altijd in overleg met de ervaringsdeskundigen en welke manier zij vergoed willen worden (of juist geen vergoeding willen).
4. Afspraken vastleggen in overeenkomst of offerte.

Wat te doen bij inzet ervarings(des)kundige van een aangesloten ervaringsdeskundige organisatie (belangbehartiging en/of lotgenoten)

Door het ondertekenen van het convenant is vastgelegd dat inzet vanuit de organisaties 'omniet' of 'inkind' gedaan wordt. Dit geldt ook voor de organisaties zoals de NVA, Mama Vita, Autisme Experience en Ouderplatform ZHZ. Zij zijn vrijgesteld van betaling aan het netwerk maar dragen wel bij door deelname/inzet aan activiteiten van het netwerk.

Er zijn echter situaties te bedenken waar we de inzet vanuit deze organisaties wel vergoeden.

Deze organisaties hebben vaak geen budget om hun ervaringsdeskundige vrijwilligers van een uurloon te voorzien of andere wijze van vergoeding. Zij worden wel breed ingezet op verschillende gebieden, dit gebeurt op ervaringsdeskundigniveau maar ook op professioneel niveau. Ze verrichten vaak dezelfde taken (binnen het netwerk) als de professionals maar krijgen hier niet voor betaald.

Het is daarom een goed initiatief om ervaringsdeskundigheid naar waarde te vergoeden. De ervaringsdeskundige die kundig genoeg is om dezelfde rol/ taak te vervullen als de professional dient daar ook naar vergoed te worden. Hierbij staat de rol/taak dus meer centraal dan de opleiding daarachter want ze doen uiteindelijk hetzelfde werk en brengen beide iets mee dat even waardevol is.

Welke inzet doen deze partijen wel gratis en welke niet?

- Structurele inzet altijd vergoeden, tenzij anders is afgesproken
- Eenmalige inzet binnen het netwerk geen vergoeding, tenzij anders is afgesproken

3.8 Financiering - budget

Tot nu toe heeft het autismenetwerk ZHZ jaarlijks € 1000,00 begroot om de inzet van ervaringskundigen te vergoeden. Daadwerkelijk is er gemiddeld € 750,00 uitgegeven. Over het algemeen is dit met bonnen gedaan. De sprekers die vanuit hun beroep een bijdrage leverden zijn op basis van een uurtarief betaald. In 2018 en 2019 heeft een ervaringskundige op basis van een vrijwilligers vergoeding structureel inzet gedaan bij de voorbereiding en uitvoering van netwerkbijeenkomsten.

Om te stimuleren dat regionale autismenetwerken inzet van mensen van autisme financieel vergoeden is er de landelijk afspraak om te streven naar 3% van het budget van het autismenetwerk.

Dit betekent voor het autismenetwerk ZHZ een bedrag van € 2400,00. Dit bedrag is opgenomen in het convenant 2022-2024.

3.9 Resultaten – meten inzet ervaringskundigheid

Je kunt aan de hand van het uitgeven bedrag meten of er inzet is geweest van mensen met autisme in het netwerk. Of eigenlijk laat je zien welke inzet je hebt vergoed.

De coalitie vindt het echter het ook belangrijk om te weten op welke wijze er op een andere manier ervaringskundigheid is ingezet. Denk bijvoorbeeld aan mensen met autisme die deelnemen aan jouw activiteiten (dit kunnen ook professionals zijn die zelf autisme hebben en/of een naasten).

De volgende acties worden daarvoor gedaan;

- Inventariseren hoeveel mensen met autisme deelnemen aan bijeenkomsten;
- Inventariseren hoeveel professional met ervaringskundigheid deelnemen aan bijeenkomsten;
- Bij evaluatie kennis en quotes ophalen over ervaringskennis die gedeeld mag worden
- Tot slot ook de inzet die Om-niet en In-kind inzichtelijk maken.

3.10 VOG

Een VOG vraag je bij (vrijwillige) banen waar mensen met vertrouwelijke informatie en/of met kinderen/kwetsbare personen.

In de werkzaamheden die mensen met autisme voor het autisminenetwerk doen is dit op moment eigenlijk (nog) niet echt van toepassing.

Als ervaringsdeskundigen een vrijwilligerscontract met een organisatie hebben is vaak vanuit de organisatie een VOG aangevraagd.

Ervaringswerkers- vanaf 1 januari 2017 moeten Ervaringsdeskundigen een VOG hebben om als zodanig een functie te vervullen dus als zij ervaringswerkers zijn.

4. Ervaringsdeskundigheid in de organisaties

Ervaringsdeskundigheid in organisaties aangesloten bij het autismenetwerk Zuid-Holland Zuid

De coalitie vindt uitwisseling van kennis en ervaring van inzet van mensen met autisme in organisaties belangrijk. Het draagt bij aan verdere beleidsvorming van organisaties voor structurele inzet van mensen met autisme.

Een aantal jaar geleden hebben de sleutelfiguren van de organisaties kennis uitgewisseld hoe ervaringsdeskundigheid in hun organisatie is ingezet.

Hoe en welke kennis er op dit moment aanwezig is in september uitgevraagd bij de sleutelfiguren.

De volgende vragen zijn gesteld:

1. Mijn organisatie heeft beleid over inzet ervaringsdeskundigheid
2. Wat verstaat jouw organisatie onder ervaringsdeskundigheid?
3. In welke context/rollen worden ervaringsdeskundige ingezet
 - Hulpverlening (*ondersteuner, behandelaar, begeleider*)
 - Beleid (*stuurgroep, klankbord, cliëntenraad*)
 - Voorlichting (*spreker, co-spreker*)
 - Deskundigheidsbevordering (*trainer, co-trainer*)
 - Onderzoek (*inventarisatie, interviews*)
 - Pilots (*initiator of mede initiator vernieuwing*)
 - Ambassadeur (*persoon, die de organisatie vertegenwoordigd*)
4. Welke vraag/vragen zijn er t.a.v. inzetbaarheid ervaringsdeskundigheid?
5. Is er een contactpersoon in jouw organisatie met wie contact opgenomen kan worden over ervaringsdeskundigheid

Samenvatting uitkomsten

De respons is 67% want 24 van de 37 organisatie hebben de inventarisatie ingevuld. Er zijn 9 organisaties die beleid hebben rondom inzet ervaringsdeskundigheid, de overige organisaties (nog) niet.

De omschrijvingen die organisaties geven over het begrip ervaringsdeskundigheid komen overeen met de al eerder beschreven vormen in hoofdstuk 2. Het varieert van iemand met autisme die over zijn/haar ervaringen vertelt tot iemand die zijn/haar ervaringen professioneel inzet ten behoeve van het herstelproces van de andere en ook het bevorderen van een herstel ondersteunend klimaat.

De ervaringsdeskundige worden bij alle rollen ingezet, het meest bij voorlichting, deskundigheidsbevordering en beleid. Bij 10 organisaties zijn ervaringsdeskundige in dienst van de organisatie.

De meeste vragen gaan over hoe je (blijvend) ruimte maakt voor inzet ervaringsdeskundigen, op welke wijze inzet mogelijk is en uiteraard ook over vergoeding.

[Zie bijlage 4 voor de uitgebreide uitkomsten](#)

5. Mogelijkheden Scholing

<p>Opleiding tot autisme ambassadeur Vanuit autisme bekeken</p>	<p>Heb je autisme en werk je in een grote organisatie? Wil je bijdragen aan open organisatiecultuur die uitgaat van diversiteit? Dan is de opleiding tot Autismenetwerk ambassadeur wellicht iets voor jou.</p>
<p>Hbo-opleiding Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn</p> <p>Te volgen bij: Hogeschool van Amsterdam, Fontys Hogeschool, HAN University of Applied Sciences en Capabel Hogeschool</p>	<p>Tijdens de opleiding leren deelnemers hoe individuen en groepen ondersteund kunnen worden bij hun herstelproces, maar ook hoe herstel ondersteunende zorg en welzijn ingericht wordt en maatschappelijke kansen gecreëerd worden. Het gereedschap dat daarvoor aangereikt wordt, is kennis over herstel bevorderende methoden, empowerment, stigma, werken in teams en organisatie, en gespreksmethoden. Aansluiten bij de ander met een optimistische, krachtgerichte en verbindende houding is essentieel. Omdat het beroep van ervaringsdeskundige vrij nieuw is, wordt er tijdens deze opleidingen ook aandacht aan de positie binnen organisaties. De combinatie van leren en werken vormt de kern van het onderwijs. Kennis en vaardigheden uit de opleiding worden toegepast op de werkvloer. Daarnaast worden ervaren situaties op de werkvloer meegebracht naar de lessen. Zo ontstaat een wisselwerking tussen studie en praktijk.</p> <p>De opleiding duurt 2 jaar waarbij deelnemers meestal 1 of 2 dagen in de week onderwijs volgen en minimaal 16 uur in de praktijk werken als ervaringswerker/ervaringsdeskundige. Deelnemers ontvangen na afronding een Associate degree (AD) Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn. Dit is een erkend HBO-diploma</p>
<p>MBO-opleiding Maatschappelijke Zorg voor Ervaringsdeskundigen</p> <p>Te volgen bij: Zadkine Rotterdam</p>	<p>Deze opleiding is voor volwassen studenten (21+) die zelf ingrijpende levenservaringen hebben doorgemaakt. Bijvoorbeeld mensen die ervaring hebben als cliënt in de geestelijke gezondheidszorg, weten hoe het is om op de vlucht te zijn geweest, te maken hebben met armoede, kwetsbare situaties, hun veerkracht hebben hervonden en zich willen ontwikkelen tot ervaringsdeskundige.</p> <p>Deelnemers worden opgeleid tot ervaringsdeskundigen in de zorg en of in het sociale domein. Deelnemers hebben de vaardigheden om verschillende levensproblematieken te begeleiden. Voorbeelden van werkomgevingen zijn de GGZ, begeleid wonen, verslavingszorg, maatschappelijke opvang. Deelnemers ondersteunen mensen bij het stellen van eigen doelen en laten hierbij de regie aan mensen zelf. Begeleiden, samenwerken in een team en een team adviseren vanuit ervaringsdeskundigheid en contacten onderhouden met familie en andere hulpverleners is vanzelfsprekend.</p>

	De opleiding duurt 2 jaar. Het is een niveau 4 BBL-opleiding waarbij een deelnemer 1 dag per week naar school gaat en 20/24 uur per week stageloopt. Deelnemers ontvangen na afronding van de opleiding een MBO-diploma in Maatschappelijke Zorg voor Ervaringsdeskundigen. Dit si een erkend MBO-diploma.
MBO niveau 1 en 2	Er is onderzoek om een opleiding niveau 1 en 2 te ontwikkelen. Meer info volgt in 2022
Cursussen Herstellen doe je zelf Te volgen bij: Fameus, Markieza, Altrecht en andere GGZ-aanbieders	De methode Herstellen doe je Zelf is erop gericht het herstel van mensen met een psychische of psychiatrische beperking of andere kwetsbaarheid te bevorderen. Meer concreet moet de methode eraan bijdragen om mensen met ernstige psychische of psychiatrische problemen, verslavingsproblemen, of mensen die verblijven in de maatschappelijke opvang in hun kracht te zetten (empowerment) en hun zelfwaardering, hoop en kwaliteit van leven te verbeteren. De cursus bestaat uit 12 bijeenkomsten van 2 uur. Na afloop ontvangen de cursisten een certificaat.
Werken met eigen ervaring Te volgen bij: Fameus, Howie the Harp, Altrecht en andere GGZ-aanbieders	De cursus Werken met Eigen Ervaring is bedoeld voor mensen die zich willen oriënteren op het inzetten van hun eigen ervaringen met GGZ, verslavingszorg en Maatschappelijke Opvang. De cursus wordt meestal gevolgd na de cursus Herstellen doe je zelf en is oriënterend van aard. De cursus bestaat uit 12 bijeenkomsten van 2 uur. Na afloop ontvangen deelnemers een certificaat.
Howie the Harp	Heb jij een eigen ervaring op psychosociaal gebied, in de psychiatrie en/of verslavingszorg? En wil je van jouw kwetsbaarheid jouw kracht maken? Onze toegankelijke opleidingen tot Ervaringsdeskundige bieden die mogelijkheid. Met elkaar zorgen we ervoor dat je weer met vertrouwen aan jouw arbeidstoekomst kunt bouwen. Bij Howie word je onderdeel van een netwerk van mensen die net als jij hun doorleefde ervaring willen inzetten om anderen te helpen. Een fijne en vertrouwde omgeving voor het delen van kennis en ervaring, nu en in de toekomst. "Eens een Howie, altijd een Howie" is dan ook een veelgehoorde uitspraak op onze opleiding.
Basis training – Stichting ExpEx	De cursus 'Werken met eigen Ervaring als ExpEx' is een cursus voor jongeren (ex) cliënten uit de jeugdhulpverlening die hun eigen ervaringen functioneel willen leren inzetten als ervaringsmaatje en/of als sparringpartner/adviseur voor voogden, begeleiders en beleidsmakers. Dit leren zij in een groep met diverse jongeren die een mix aan ervaringskennis bezitten.

6. Hoe ervarings(des)kundigen uitnodigen hun ervaringskennis in te zetten

Caroline Lanser (consulent MEE Plus) deelt met ons hoe zij mensen met autisme uitnodigt om hun ervaringskennis in te zetten en/of hoe zij naar hen op zoek gaat:

1. Denk bij het uitwerken van een idee en/of organiseren van een initiatief m.b.t. ASS altijd of je het individu of de groep meerwaarde kan geven door het inzetten van hun ervaringskennis.
2. De wijze waarop kan verschillend zijn. Het kan zijn dat je individuen kan koppelen aan elkaar, omdat je inschat dat ze elkaar kunnen helpen (op wat voor manier dan ook). In dit geval stel je dit idee aan beide personen voor en als zij allebei interesse hebben en toestemming geven voor het uitwisselen van contactgegevens dan kun je een afspraak met elkaar regelen of een gezamenlijke e-mail sturen zodat men elkaars gegevens heeft. Voor de ene match zal dit laatste voldoende zijn, voor de andere match is in het begin de nabijheid van jou als tussenpersoon gewenst. Het doel is om dit zo kort mogelijk te begeleiden, mits dit als zeer wenselijk of noodzakelijk aangegeven wordt.
3. Als we het over individuen hebben, dan kan het gaan over 2 (oud) cliënten van jezelf of van een collega bijvoorbeeld. Maar het kan ook een match zijn tussen een (oud) client en iemand die je kent uit een professioneel of persoonlijk netwerk.
4. Op een informele wijze zoeken naar een match kan ook, door bijvoorbeeld (anoniem) social media in te zetten of lekker ouderwets via fysieke prikborden een leuke oproep ophangen. Soms kan de vrager zelf een hele leuke oproep opstellen en daarin zijn of haar creativiteit kwijt. Soms vindt een vrager het fijn als je daarbij een voorzetje geeft. Beide is prima.
5. Kijk naar de competenties van iemand en de ontwikkelvraag. Begeleid waar nodig en wenselijk, maar stimuleer waarvan je denkt dat iemand het zelf prima kan.
6. Als fysieke aanwezigheid bij bijvoorbeeld een themabijeenkomst te spannend is (voor een eerste keer), stel dan bijvoorbeeld voor om het van tevoren op te nemen. Iemand kan het wel LIVE willen proberen, maar als hij/zij weet dat er een opname achter de hand is, kan dat stress reducerend werken. Of als iemand helemaal niet fysiek aanwezig kan of wil zijn, dan kan een opname ook prima werken om te gebruiken in de bijeenkomst. En reacties later terug te koppelen.
7. Heb in alle gevallen oog voor de privacy en bespreek vooral wat iemand wel of niet wil vertellen.
8. Indien nodig of wenselijk, oefen van tevoren met de persoon (zoveel als nodig) en kijk of luister terug.

7. Overige kennis, informatie en bronnen

<p>Vilans - 2020</p>	<p>kennisdossier-ervaringsdeskundigheid.pdf</p> <p>Inleiding: <i>“Ervaringsdeskundigheid is populair. Je hoort er veel over. Ook in de gehandicaptenzorg zien we interessante ontwikkelingen. Het leek ons daarom goed een aantal inzichten over ervaringsdeskundigheid op een rijtje te zetten. (Februari 2020 – Vilans)</i></p>
<p>Movisie - 2018</p>	<p>Startnotitie-Ervaringsdeskundigen-in-het-sociaal-domein.pdf (movisie.nl)</p> <p>In deze notitie zetten we de beschikbare kennis voor u op een rij. Wat is ervaringsdeskundigheid? Wat is de meerwaarde van ervaringsdeskundigen? Hoe verhoudt ervaringsdeskundigheid zich tot verwante begrippen? Wat zijn de mogelijke rollen voor een ervaringsdeskundige?</p>
<p>Vanuit autisme Bekeken - 2017</p>	<p>VAB - Handreiking Ervaringsdeskundigheid - oktober 2017</p> <p><i>Een echt inclusieve maatschappij vraagt om te kijken vanuit de leefwereld van mensen. Het betrekken van ervaringsdeskundigen met autisme is mede daarom in opkomst. Dit wordt verder gestimuleerd door mensen met autisme zelf, die zich verzetten tegen het praten ‘over’ hen, maar ook door organisaties en professionals die zien dat betrokkenheid van ervaringsdeskundigen werkelijk bijdraagt aan een inclusievere werkplek, school of wijk.</i></p>
	<p>Wij bieden diverse praktische presentaties in samenwerking met ervaringsdeskundigen. Vergroot je kennis aan de hand van theorie en ervaringsverhalen. Afgewisseld met doe-activiteiten, reflectie en samenwerking. Ontdek Autisme in een notendop - Ontdek Autisme</p> <p>Aansluitend op presentaties bieden wij een aansluitende e-learning aan. Speciaal voor mensen die op zoek zijn naar verdieping. Ook zijn er modules waarmee een individu zelf aan de slag kan. Dus zonder tussenkomst van live-bijeenkomst. Trainers en ervaringsdeskundigen - Ontdek Autisme</p> <p>Voor diverse doelgroepen bieden we maatwerk. Bijvoorbeeld voor het onderwijs, de werkomgeving, de dienstverlening, zorg of groepen ouders en/of naasten. We sluiten altijd aan bij de specifieke leerwensen.</p>

Colofon

Deze handreiking is tot stand gekomen door samenwerking en kennisdeling van de aangesloten organisaties van het autismenetwerk Zuid-Holland Zuid. Deelnemers coalitie 'Ervaringsdeskundigheid in autismenetwerk ZHZ'

Bertina Spelt	ASVZ	Coordinator EVD
Caroline Lanser	MEE Plus	Consulent
Jolinda Volk	Youz	
Nel Hofman	Autismenetwerk ZHZ	Coördinator
Silvia Kloppers	Autisme Experience	Initiatiefnemer en secretaris
Stefanie de Vries	Mama Vita en Ouderplatform ZHZ	Ouder en organisator bijeenkomsten Mama Vita en Samen Sterk

Bijlage 1 Checklist competenties ervaringskundige

Voorbeeld checklist uit het rapport van de VAB

38 Coalitie Vanuit Autisme Bekeken

Bijlage 3:

Checklist voor opleidingen en trainingen ervaringsdeskundigheid

Onderstaande checklist heeft tot doel om te reflecteren op:

- de competenties die nodig zijn voor de inzet van mensen met ervaring met autisme in een bepaalde rol/functie;
- de competenties die een persoon met autisme of familielid al heeft en nog moet ontwikkelen om die rol/functie goed te kunnen vervullen;
- de competenties die je in een bepaalde opleiding of training kunt ontwikkelen.

De competenties in de checklist zijn afgeleid van het palet aan ervaringen en toegevoegde waarden uit hoofdstuk 5/6 van deze handreiking.

De checklist is zo vormgegeven dat je de competenties die je nodig hebt, de competenties die je al hebt en nog moet ontwikkelen en de competenties die in een opleiding ontwikkeld worden snel met elkaar kunt vergelijken.

Omschrijving functie/rol	
Naam persoon	
Naam opleiding/training	

Competenties	Nodig voor ol/functie**	Aanwezig bij persoon***	Te ontwikkelen in opleiding***
Persoon met autisme			
Familielid van persoon met autisme			
Ervaring als (familielid van) leerling en/of leraar* met autisme op school			
Ervaring als (familielid van) werknemer en/of werkgever* met autisme			
Ervaring als (familielid van) burger en/of dienstverlener* met autisme			
Ervaring als (familielid van) cliënt en/of zorgverlener* met autisme			
Reflectie-vaardigheden <ul style="list-style-type: none"> • Kan reflecteren op eigen ervaringen met autisme. • Heeft gereflecteerd op eigen ervaringen met autisme. • Kent ervaringen en reflecties van andere (familieleden van) mensen met autisme. • Heeft eigen ervaringen en reflecties met anderen gedeeld. 			

Competenties	Nodig voor of/functie***	Aanwezig bij persoon***	Te ontwikkelen in opleiding**
<p>Persoonlijke vaardigheden Kan (individuele en collectieve) ervaringskennis toepassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. in de omgang met zichzelf; b. in de omgang met leden van het eigen steunsysteem (thuis, op school, op het werk, etcetera); c. in het omgaan met reacties uit de omgeving; d. in de omgang met lotgenoten. 			
<p>Communicatieve vaardigheden</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan anderen uit laten praten. • Kan luisteren. • Kan zich inleven in de belevingswereld van anderen (of kan die zich voorstellen). • Kan rustig zijn eigen verhaal doen. • Kan vertellen over eigen ervaringen (nu en in het verleden), hoe hij daarover nadenkt en wat hij daarmee doet. • Kan vertellen over wat er minder goed is gegaan in het verleden, maar ook over wat er wel goed ging. • Kan zijn verhaal kunnen afstemmen op de vragen/behoefte van de ander. 			
<p>Samenwerkingsvaardigheden</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan gelijkwaardig in gesprek gaan met professionals om ervaringen uit te wisselen vanuit verschillende perspectieven. • Kan en durft hulpvragen te stellen. • Kan omgaan met feedback en met kritiek. • Begrijpt hoe een vergadering verloopt (zie PAS Nederland voor uitleg). • Kan omgaan met mensen die hun afspraken niet nakomen. • Herkent woordgrappen en beeldspraak (begrijpt dat mensen niet altijd letterlijk menen wat ze zeggen). • Kan samen pauzeren, mee gaan met bedrijfsuitjes of kan uitleggen waarom hij daar niet aan meedoet. 			
<p>Professionele kennis**</p> <ul style="list-style-type: none"> • ... • ... • ... • ... 			
<p>Professionele vaardigheden**</p> <ul style="list-style-type: none"> • ... • ... • ... • ... 			

Werkwijze

- * Haal door wat voor de rol/functie niet van toepassing is.
- ** Vul in welke professionele kennis en vaardigheden voor de rol/functie nodig of wenselijk zijn.
- *** Vul per kolom "ja" in als de competentie wel nodig, aanwezig respectievelijk te ontwikkelen is en "nee" wanneer dat niet het geval is.

Bijlage 2 Samenwerking en onderlinge verwachtingen coördinator en ervaringskundige

Voor een goede samenwerking is heldere communicatie en duidelijkheid over de onderlinge verwachtingen belangrijk. **Leg waar nodig afspraken hierover vast en denk aan wat nodig is om "elkaar te verstaan":**

- de inzet van de ervaring van de persoon met autisme of naaste is niet bedoeld als lotgenotencontact of als behandeling/hulpverlening. Ook voor de coördinator is het belangrijk in het contact niet in de rol van hulpverlener te vervallen. Het gaat om gelijkwaardigheid.
- duidelijkheid over wat de persoon met autisme/naaste wil en kan bijdragen en hoe dit past binnen de missie, visie en activiteiten van het netwerk en duidelijkheid over wat het netwerk nodig heeft en hoe de persoon met autisme/naaste hierop kan aansluiten.
- de belastbaarheid van zowel de persoon met autisme of naaste als de coördinator en wat beiden hierin van elkaar nodig hebben. Wees hierin ook over en weer realistisch in wat mogelijk is.
- de mate van betrokkenheid en onderlinge afstemming hierover. Ervaren van binnenuit kan veel emoties oproepen en het kan soms lastig maken om afstand te nemen van de eigen ervaringen/visie/wensen. Heb samen aandacht voor een goede balans hierin en maak dit vanaf het begin onderling bespreekbaar.
- vastleggen van heldere afspraken over wie, wat, wanneer en hoe en communiceer dit duidelijk onderling. Communiceer ook over en weer helder als afspraken niet nagekomen kunnen worden.
- wees alert op en heb aandacht voor mogelijkheid van miscommunicatie. Dit doet zowel iets met de persoon met autisme/naaste als met de coördinator. Maak dit bespreekbaar. De persoon met autisme of de naaste stelt zich kwetsbaar op door vanuit de eigen ervaring deel te nemen. Durf ook als coördinator je kwetsbaarheid te tonen. Ook als het gaat om bovengenoemde punten.
- check over en weer of je hetzelfde bedoelt met gemaakte afspraken en verwachtingen, maak dit bespreekbaar van beide kanten en geef ook aan waar je last van hebt.
- accepteer van beide kanten dat bij leren en experimenteren soms ook fouten gemaakt worden en dat je daarvan leert en dat dit bijdraagt aan de doorontwikkeling van betrokkenheid van mensen met autisme en naasten bij het netwerk.

Wat wordt verwacht van de coördinator in kader van samenwerking met ervaringskundige (o.a. vanuit input bijeenkomst autismenetwerken 24 september 2020)

Houdingsaspecten:

- Gelijkwaardige grondhouding;
- Open en zelfkritische houding;
- Een ontvankelijke en lerende houding;
- Om feedback kunnen en durven vragen
-

Communicatie:

- Niet invullen, maar vragen;
- De ander willen begrijpen, inzien wat nodig is en hiermee rekening kunnen houden;
- Duidelijk communiceren;
- Verwachtingen over en weer inzichtelijk kunnen maken;
- Grenzen in mogelijkheden over en weer kunnen en willen benoemen;
- Goed kunnen plannen en organiseren.

Afstemmen op individuele kwaliteiten EVD:

- Aandacht en tijd voor wederzijds contact, begrip en veilige cultuur;
- Geduld hebben en rekening houden met benodigde tijdsinvestering bij voorbereiding, uitvoering en evaluatie gezamenlijke activiteiten;
- Waardering en betrokkenheid tonen
- Zien en benutten van de kwaliteiten van de ander;
- De leefwereld van mensen centraal stellen en uitdragen dat betrokkenheid van mensen met autisme en naasten vanzelfsprekend is

Bijlage 3 Overeenkomst inzet ervaringskundige vrijwilligers vergoeding

Overeenkomst inzet ervaringsdeskundigheid Autismenetwerk Zuid-Holland Zuid

Autismenetwerk Zuid-Holland Zuid (AZHZ genoemd), vertegenwoordigd door Nel Hofman (coördinator autismenetwerk) en (ervaringsdeskundige) gaan de volgende samenwerking aan.

Project - activiteit	Autismenetwerken ZHZ –
Overeenkomstnummer	2021...
Periode	
Naam ervaringsdeskundige	
Adres	
Postcode en woonplaats	
Telefoon	
E-mail	
IBAN	

1. Werkzaamheden en vergoeding

De ervaringsdeskundige zet zich in voor

De verwachte inzet is:

-
-
-

2. Aanvang en einde van de overeenkomst

- De overeenkomst is geldig voor de periode tot en met
- Voor elke nieuwe activiteit wordt een nieuwe overeenkomst afgesloten. Als deze activiteit een vervolg krijgt dan wordt deze overeenkomst in overleg met Nel verlengd.
- De overeenkomst kan worden beëindigd door opzegging door één van beide partijen, waarbij een redelijke opzegtermijn van 21 dagen in acht wordt genomen in verband met het overdragen van de betreffende activiteiten.
- De ervaringsdeskundigen stelt in geval van ziekte of verhindering zo spoedig mogelijk Nel Hofman (nel.hofman@autismenetwerkzhz.nl of 0610922992) hiervan op de hoogte en in overleg wordt besproken of vervanging nodig is of wanneer werkzaamheden hervat worden.

3. Begeleiding en informatie

- Bij aanvang van de werkzaamheden krijgt de ervaringsdeskundige informatie over de te leveren taken.
- De ervaringsdeskundige heeft, indien nodig, recht op begeleiding en werkoverleg. De begeleiding vindt plaats door de Nel Hofman
- De ervaringsdeskundige kan voor deze opdracht zich per mail richten aan nel.hofman@autismenetwerkzhz.nl voor vragen.

4. Overige afspraken

-

3. Vergoeding

- Het autismenetwerk vergoedt de door de vrijwilliger ingezette tijd voor het bedrag van (de geleverde inzet is)
- Als er sprake is dat er minder of meer inzet nodig is dan afgesproken gaat dit altijd in overleg tussen vrijwilliger en Nel Hofman.
- De penvoerder van het autismenetwerk is MEE Vivenz. Het declaratieformulier wat Nel Hofman ondertekent na afronding van de werkzaamheden kan per mail ingediend worden bij Facturen@meevivenz.nl

6. Verzekeringen

Het autismenetwerk Zuid-Holland Zuid biedt de vrijwilliger geen aansprakelijkheidsverzekering en collectieve ongevallenverzekering.

7. Conflicten

In geval van onduidelijkheden, klachten of conflicten die niet in intern overleg tussen vrijwilliger en Nel Hofman kunnen worden opgelost, wendt de vrijwilliger zich tot Richard Scalzo (directeur MEE Rotterdam Rijnmond en voorzitter van autismenetwerk ZHZ) richard.scalzo@meerrotterdam.nl

Aldus overeengekomen en ondertekend

Autismenetwerken Nederland	Vrijwilliger
Nel Hofman (coördinator)
Datum:	Datum:
Handtekening:	Handtekening:

Bijlage 4 Uitkomsten inventarisatie bij aangesloten organisaties

24 organisaties ingevuld = respons 67 %

ASVZ	Kwispelkrachtig
Auris	MEE Rotterdam Rijnmond
Autisme Experience	Nederlandse Vereniging voor Autisme
Autismepraktijk Rotterdam	Pameijer
Boba Groep	Sarr autisme Rotterdam (Parnassia)
CCE	Sjaloom Zorg
CityKids	Stichting Bloemfleur/Acato
Coach-Point	Werkpad
Gemiva-SVG	Yulius
HiCare Company	Zorg Andersom
Humanitas DMH	Zuidwester
KompAss	Parnassia Antes

Mijn organisatie heeft beleid over inzet ervaringsdeskundigheid

- Ja 9
- Nee 8
- Anders 7
 - Niet zover ik weet
 - We hebben wel ervaringsdeskundige in dienst maar geen specifiek beleid
 - bezig met ontwikkelen van beleid
 - Geen actief beleid maar wel ambities er meer mee te doen!
 - Ik weet dat ervaringsdeskundigheid wordt ingezet bij de LVB Experience. Om mensen van gemeentes en organisaties te laten ervaren hoe het is om te functioneren met LVB in de maatschappij
 - nog aan het onderzoeken hoe ervaringsdeskundigheid ingezet kan worden binnen consultaties
 - We hebben wel ervaringsdeskundige in dienst, maar geen specifiek beleid

Wat verstaat jouw organisatie onder ervaringsdeskundigheid?

Het inzetten van eigen ervaringen om het herstel van patiënten te bevorderen, een gelijkwaardige opstelling van de ervaringsdeskundige, de-stigmatiserend in contact en beleidsmatig oog houden op herstel ondersteunende zorg.

Sommige mensen die zorg en ondersteuning krijgen willen en kunnen hier goed over praten. Zij leggen uit aan anderen wat dat voor hen betekent.

Daardoor begrijpen anderen beter hoe de zorg wordt ervaren.

En op welke manier de zorg het beste aansluit.

Iemand die anderen wijzer maakt over deze ervaringen of anderen kan ondersteunen door deze ervaringen noemen we een "ervaringsdeskundige".

Weet ik niet precies eigenlijk. Ik ken geen beleidsstukken hierover en vraag me af of binnen de hele organisatie er hetzelfde wordt verstaan onder ervaringsdeskundigheid.

Deskundigheid op basis van eigen ervaring(en) met autisme. Dat kan doordat iemand zelf autisme heeft, ouder, broer of zus is van iemand met autisme.

Mensen met autisme zelf inzetten bij hulp aan anderen.

We hebben hier nog geen actief beleid op, er werken wel inmiddels een aantal cliënten binnen Boba, maar die zetten niet hun ervaring in binnen begeleiding. Ook is er een cliëntenraad die steeds actiever ingezet wordt bij beleidstukken, werkgroepen etc. Ook wordt binnen het inwerkprogramma een ervaringsdeskundige betrokken om nieuwe medewerkers "in te werken" en zijn er teams binnen Boba waar cliënten onderdeel zijn van de sollicitatie commissie.

zoals onze ervaringsdeskundige zegt: ervaring als cliënt maar wel kunnen spreken vanuit het hoofd (en hart) en niet vanuit de wond. meestal is er ook sprake van een opleiding in de zorg of via ExpEx bijvoorbeeld.

Mantelzorgers worden benaderd als ervaringsdeskundige. Ouders van kinderen met een intensieve zorgvraag worden gezien als mantelzorgers.

Om de vragenlijst te kunnen verzenden moet ik hieronder iets invullen.

Coach-Point maakt geen gebruik van ervaringsdeskundigen.

Het inzetten van cliënten bij scholingen, gastlessen, voorlichting, vertellen over ziektebeeld, stagiaires rondleiden op locatie speciaal onderwijs waar ze stage gaan lopen.

Het begeleiden van cliëntenraden.

Wij werken niet met ervaringsdeskundigen. Wel delen wij ervaringen die wij hebben met onze cliënten met elkaar. Zo leren wij van veel verschillende cliënten, deze ervaringen kunnen wij dan inzetten om anderen verder te helpen.

Iemand met ervaring in een bepaald onderdeel van het leven of de maatschappij inzetten om anderen hierover te leren.

Werknemers gediagnosticeerd met ASS

Wanneer mogelijk koppelen we cliënten aan elkaar die met dezelfde zaken worstelen - mogelijk dat de ervaring van de ene client helpt om de andere client te empoweren.

Zelf een beperking hebben om daarover te kunnen vertellen

Iedereen die ervaring heeft met autisme. Er zijn uiteraard diverse gradaties in ervaringsdeskundigheid.

Het professioneel inzetten van eigen ervaringen ten behoeve van het herstelproces van de andere en ook het bevorderen van een herstel ondersteunend klimaat.

Inzet van mensen met persoonlijke ervaring met de problematiek waar onze cliënten ook tegenaan lopen, dus bijvoorbeeld iemand die zelf autisme heeft, een ouder van een kind met ASS etc.

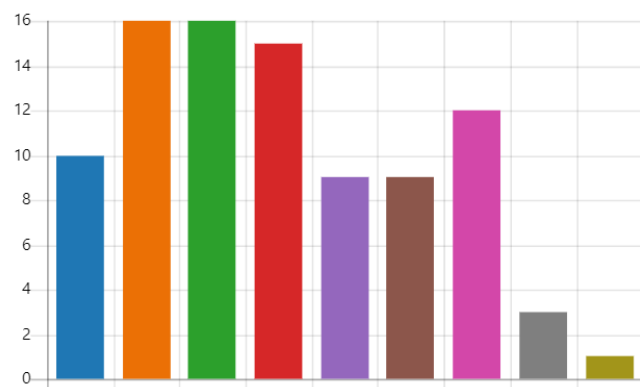
Niet formeel vastgelegd, maar in de praktijk: het laten participeren van cliënten uit de medezeggenschapsraad bij beleidsdagen, presenteren van het kwaliteitsjaarverslag en bijvoorbeeld deelnemen aan gesprekken met het zorgkantoor.
Iemand met autisme die er met inzicht over kan vertellen of een ouder van een kind met autisme die er met inzicht over kan vertellen, of medewerker die gewerkt heeft met mensen met autisme of familieleden heeft met autisme die daardoor begrijpt wat er nodig is
een ervaringsdeskundige is persoon uit de doelgroep die vanuit zijn/haar ervaringen en kennis over de beperking en het omgaan met de beperking in relatie tot werk, kan vertellen
Er draait op dit moment een pilot/werkgroep binnen de Volwassen divisie. Kind en Jeugd wil leren van de al opgedane ervaringen bij Volwassenen en van daaruit de ervaringsdeskundigheid binnen Kind en Jeugd vormgeven.
Onder ervaringsdeskundigheid verstaan wij dat we bekend zijn met autisme in ons eigen gezin als ouder van een kind met autisme. Alle ouderbegeleidsters en de trainers zijn ervaringsdeskundige.
Met de inzet van ervaringsdeskundigen erkent Zuidwester expliciet het belang van de ervaringen en inbreng door en voor cliënten. Zuidwester erkent hiermee de gelijkwaardige positie van cliënten in de relatie met de medewerkers. Zuidwester hoopt met de inzet van ervaringsdeskundigen te bereiken dat het sociale netwerk van cliënten wordt versterkt (cliënten weten dat ze een beroep kunnen doen op de ervaringsdeskundigen voor informatie of advies) en zich meer bewust te worden van het effect op individuele cliënten van hoe Zuidwester zorg en ondersteuning biedt, dit organiseert en communiceert.

In welke context/rollen worden ervaringsdeskundige ingezet

5. In welke context/rollen worden ervaringsdeskundige ingezet

[Meer details](#)

● Hulpverlening (ondersteuner, ...	10
● Beleid (stuurgroep, klankbord,...	16
● Voorlichting (spreker, co-spre...	16
● Deskundigheidsbevordering (t...	15
● Onderzoek (inventarisatie, inte...	9
● Pilots (initiator of mede initiat...	9
● Ambassadeur (persoon, die de...	12
● Lotgenoot	3
● geen inzet	1

Welke vraag/vragen zijn er t.a.v. inzetbaarheid ervaringsdeskundigheid?

Vanuit de organisatie is het helder, binnen de teams zijn er soms behandelaren die het lastig vinden om in te schatten wanneer een ervaringsdeskundige inzetbaar is en aan kan sluiten.

Hoe nog meer en beter borgen binnen de organisatie.

Wanneer vergoeding geven en wanneer niet

Op dit moment zetten wij ervaringsdeskundigen in binnen CCE consultaties in de Jeugdzorg Plus als pilot in een project. zij maken deel uit van een breed consulententeam van 5 deskundigen (gz - psycholoog, KJP, casemanager, systeemtherapeut en ervaringsdeskundige) en vertegenwoordigen het perspectief van de jeugdige. Zij adviseren vanuit dat perspectief de andere consulenten. Ook wordt de ervaringsdeskundige soms ingezet om het eerste contact te leggen met de jeugdige en wordt dit vaak daarna ook gecontinueerd. Zowel de jeugdigen ervaren dit als positief en ook de andere consulenten zien het als aanvulling op onze manier van werken. het is echter nog pril. Naast dit project worden ook wel ervaringsdeskundigen ingezet in trajecten bijvoorbeeld volwassenen met ASS, anorexia, vaak als aanvullend op de andere consulenten. het geeft cliënten vaak weer perspectief, er wordt makkelijker contact gelegd.

We willen begin volgend jaar een start gaan maken om deze ervaringen te delen en uit te werken naar beleid en inzet mogelijk verbreden.

Hoe borg je de inzet van ervaringsdeskundigen in de organisatie? Hoe begeleid je de ervaringsdeskundigen en wat kost dat? Hoe regel je de financiën rondom de inzet van de cliënt als deze niet naar werk c.q. dagbesteding kan?

Hoe kunnen we hiervan meer gebruik maken in onze organisatie.

Motivatie, ervaring, beschikbaarheid

Hoe maken we blijvend ruimte voor ervaringsdeskundigheid?

Hoe helpen we ervaringsdeskundigen om onderdeel te zijn van teams?

Voorlichting geven over ASS en waar mensen tegenaan lopen, vragen van cliënten over leven met ASS en toekomstperspectief, hoe omgaan met overprikkeling door ASS, motiveren voor behandeling, uitleg over behandelmogelijkheden. Clientverhaal en vertegenwoordiger in kader van top ggz, co-trainer bij een groep etc. Meedenken over nieuw vorm te geven behandelaanbod etc. etc.

Werkpad is bezig met het opzetten van het ambassadeurschap met als thema "leren van succes.

Beleid (meepraten/meedenken), voorlichting (gastlessen), deskundigheidsbevordering (cliëntscholing), onderzoek (audits), ambassadeur (bij Consortium overleggen, bijeenkomsten) Sollicitatiegesprekken, workshops, meepraten/meedenken met relevante onderwerpen, audits, gastlessen, documenten, verslagen, vragenlijsten, ed. in begrijpelijke taal zetten, enz., enz.

Geen specifieke vragen maar we staan altijd open voor het leren met en van anderen.

Is er een contactpersoon in jouw organisatie met wie contact opgenomen kan worden over ervaringsdeskundigheid

- Ja 18
- Nee 6